

Mäntsälän kunta

Tietohallintostrategia
vuosille 2021 - 2026

“Tekniikkaa tunteella”

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
1.1 Dokumentin yhteenveto ja tavoite	2
1.2 Kunnan sähköiset ja digitaaliset palvelut	2
2. Tietohallinnon tilanne Mäntsälän kunnassa	2
3. Visio ja tavoitetila	3
3.1 Tietohallinnon visio 2021 - 2026	3
3.2 Digitaalisuuden tavoitteet	4
3.3 Tietohallinnon palvelut	4
3.4 Tietohallinnon asema organisaatiossa	5
4. Tietohallintostrategia käytännössä	5
4.1 Strategian toimeenpano	5
4.2 Tietohallintostrategian pilottiprojekti	6
5. Meidän Mäntsälä projekti	7
6. Tietohallinnon toiminta ja seuranta	7
6.1 Johtoryhmä sekä projektiryhmät	7
6.2 Toiminnan muut mittarit	7
6.3 Laskennalliset hyödyt	7
6.4 Mitattavat hyödyt	8
7. Tietohallintostrategian hyväksyntä ja päivittäminen	8

1. Johdanto

1.1 Dokumentin yhteenveto ja tavoite

Tämä dokumentti on Mäntsälän kunnan tietohallintostrategia vuosille 2021-2025. Strategian tavoitteet jaetaan kuuteen eri osaan.

- 1 Uudistaa tietohallinnon rooli ja asema kunnan organisaatiossa.
- 2 Kartoittaa ja prosessoida tietotekniikkaa hyödyntävät työvaiheet tietohallinnossa ja toimialoilla.
- 3 Luoda selkeä aikataulutettu, sekä budjetoitu kehitysohjelma jokaiselle toimialalle.
- 4 Rakentaa ja varmistaa kuntalaisten käyttöön tasa-arvoiset ja saavutettavat palvelut.
- 5 Hyödyntää digitalisaation etuja kustannuksissa, tehokkuudessa, sekä kilpailuetuna.
- 6 Mahdollistaa kestäväen kehityksen ja ympäristönsuojelun toteutuminen.

Tietohallintostrategia pohjautuu Mäntsälän kuntastrategiaan, joka on laadittu valtuustokauden loppuun asti. Seuraava valtuustokausi alkaa kesäkuussa 2021. Kuntastrategia on kuntalain perusteella pakollinen tehdä ja se tulee päivittää vähintään valtuustokausittain.

1.2 Kunnan sähköiset ja digitaaliset palvelut

Hallitusohjelmassa todetaan, että julkisen hallinnon digitalisaation edistämisen ohjelman myötä julkiset palvelut tulee olla yritysten ja kansalaisten saatavilla vuoteen 2023 mennessä. Tähän tähtää myös uudistettu tietohallintolaki sekä digi- ja viestintäviraston perustaminen.

Mäntsälän tietohallintostrategia vuosille 2021-2026 linjaa digitalisaation yhdeksi tärkeimmistä kehityskohteista. Jotta strategian asettamat tavoitteet saavutetaan, tulee tietohallinnon toimijoiden rooli ja resurssit olla tasolla, joka mahdollistaa tavoitteiden saavuttamisen.

Oikein suunniteltu ja toteutettu digitalisaatio tuottaa Mäntsälän kunnalle yhtenäiset, sekä tasa-arvoiset palvelut jokaiselle kuntalaiselle. Digitalisointi merkitsee paitsi järjestelmien, sekä palveluiden yhtenäisyyttä, mutta erityisesti toiminnan ja johtamisen prosessien uudistamista. Pelkkä välineiden ja järjestelmien uudistaminen ei riitä käytettävyyden parantamiseksi ja kustannussäästöjen saavuttamiseksi.

Lisääntyvä etätyöskentely tulee muuttamaan toimintatapoja, jolla on vaikutuksia koko kunnan, sekä työntekijöiden tasolla. Samalla on varmistettava, että kaikki pysyvät mukana ja yhteisöllisyyttä varmistetaan muilla tavoilla. Työntekijöitä tuetaan jatkuvalla ja selkeällä informoinnilla, sekä kouluttamisella. Etätyöskentelyn mahdollistamisella vaikutamme vähentävästi myös ympäristökuormitukseen.

2. Tietohallinnon tilanne Mäntsälän kunnassa

Mäntsälän tietoteknistä ympäristöä ei ole aiemmin kuvattu riittävällä tarkkuudella, joka mahdollistaisi kehityksen ja tehokkuuden noston digitalisaation avulla. Tietohallinto on ollut

liian irrallaan muusta organisaatiosta eikä ole toiminut tarpeeksi yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

Tietohallinto ei ole kehittynyt perustehtävien tueksi ja osaksi prosesseja vaan siihen on suhtauduttu enemmän laitteina ja ohjelmistoina. Tämän strategian laatimisen taustakyselyn perusteella työntekijät eivät koe saavansa tietotekniikasta hyötyä omien työtehtävien helpottamiseksi tai tehostamiseksi.

Tilanne on silti erittäin otollinen nopean positiivisen kehityksen aikaansaamiseksi. Kysely myös toteaa, että henkilöstö ja johto suhtautuu kehitykseen sekä muutokseen ennakkoluulottomasti ja rohkeasti.

Tällä hetkellä keskitetyssä tietohallinnossa resursseja on kolme henkilöä (Tietohallintopäällikkö, tietohallintoasiantuntija ja projektihenkilö). Kasvatus- ja sivistystoimessa on päätoiminen tieto ja viestintätekniiikan asiantuntija, joka vastaa opetuksen ict:n pedagogisesta kehittämisestä, sekä koordinoi tv- ryhmää. Toimialoilla ei ole omaa it - henkilöstöä. Tietohallinnon toimintaa tukee tietohallintoryhmä.

Tietohallintoryhmä koostuu toimialojen nimetyistä edustajista, sekä Nivos Oy:n ja ulkoistetun palvelutuottajan KUUMA ICT oy:n edustajasta. Tietohallinnossa toimii Insiders -ryhmä, joka toimii tietohallinnon keihäänkärkenä ja mahdollistavat paremman innovatiivisen ympäristön. Tietohallintoryhmän toimintaa ja tavoitteita arvioidaan vuosittain.

Mäntsälän kunnassa atk-palveluihin rinnastettavia palveluita hankittiin vuonna 2019 1,13 miljoonan euron edestä ja atk-tarvikkeita n. 64 000 € edestä.

Suurin osa kustannuksista meni vuonna 2019 CGI Suomi oy:n palvelusopimukseen eli noin 169 000 euroa. Keski-Uudenmaan informaatioteknologialle (Kuuma-ICT) vuonna 2019 palvelusopimuksen kustannus oli noin 480 000 €.

3. Visio ja tavoitetila

3.1 Tietohallinnon visio 2021 - 2026

Mäntsälä tarjoaa tietotekniikkaa tunteella yhdistämään ihmiset ja palvelut.

Mäntsälän kunnan tietohallinto on eri toimialojen yhdistävä toimija, joka toimii osana konsernipalvelujen toimialaa. Mäntsälän kunnan tietohallinto dokumentoi ja arvioi tietotekniikan hyödyntämisen mahdollisuuksia yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Tietohallinto luo kuntalaisille yhtenäisen ja selkeän tavan saavuttaa ja käyttää Mäntsälän palveluita digitaalisesti. Tietohallinto on merkittävä osa tehokkuuden mahdollistajana, ympäristöarvojen huomioimisessa, sekä kuntalaisten, työntekijöiden ja sidosryhmien tyytyväisyydessä Mäntsälän kunnan palveluihin. Tietohallinto toimii kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden osaamisen kehittäjänä yhdessä kumppanien ja toimialojen kanssa. Lisäksi tietohallinto lisää kaikkien ryhmien ymmärrystä tietoteknisestä kokonaisuudesta, sekä positiivisesta asenteesta sitä kohtaan.

3.2 Digitaalisuuden tavoitteet

Digitaalisuuden tavoitteet on tuottaa jokaiselle kuntalaiselle palvelut helposti tavoitettavina ja helppokäyttöisinä. Digitaalisuus on osin teknologiaa mutta yhä kasvavassa määrin se on prosesseja ja toimintakulttuuria. Tämä tunnistettaessa digitaalisuus lakkaa olemasta vain laitteita tai ohjelmia vaan se on yhä enemmän muutosta totuttuun tapaan työskennellä tai käyttää kunnan palveluita.

Digitaalisuus tuottaa Mäntsälän kunnalle työn tehokkuutta, mielekkyyttä, sekä säästöjä kustannuksissa. Digitalisaatio vahvistaa kuntalaisten osallisuutta sähköisten palveluiden tukemana ja mahdollistaa ympäristön ja kestäväen kehityksen luonnollisena osana toimintaa.

3.3 Tietohallinnon palvelut

Tietohallinto tuottaa palveluita kahdessa eri kategoriassa. Kehityspalvelut tuottavat kehitykselle tarpeelliset tutkimukset, selvitykset, suunnitelmat, prosessoinnit, sekä kehityksen aikataulut ja budjetoinnin. Käyttäjä- ja ympäristö palvelut toteuttavat suunnitelmat aikataulussaan, sekä huolehtivat käytön aikaisesta tuesta ja käyttöönotoista.

Kehityspalvelut ovat pääsääntöisesti Mäntsälän tietohallinnon suoraan tuottamia palveluita. Käyttäjä ja ICT-ympäristöpalvelut ovat ulkoistettuja palveluita, joita Mäntsälän tietohallinto johtaa ja hallinnoi, sekä vastaa toimivuuden seurannasta ja kehityksestä yhdessä tuottajien kanssa.

Käyttäjä ja ICT-ympäristöpalvelut

Palvelut muodostuvat seuraavista viidestä osa-alueesta. Käyttäjä ja ICT-ympäristöpalvelut dokumentoidaan ja prosessoidaan erillisellä kehitysprojektilla.

1. Käyttäjäpalvelut
Varustaminen (asennukset, käyttöönotto), Tuki- ja neuvonta.
2. Verkkopalvelut
Verkkosuunnittelu ja asennukset.
3. Konesalipalvelut
Kapasiteettipalvelut, palvelimet.
4. Sovelluspalvelut
Kuntasovellusten ylläpito- ja käyttötuki.
5. Tietoliikennepalvelut

Nämä palvelut ovat ulkoistettuna Kuuma-ICT:lle. Mäntsälän tietohallinto toimii tilaajana ja linkkinä Kuuma-ICT:n ja Mäntsälän kunnan välisessä kehityksessä ja palveluiden laadun varmistamisessa.

Kehityspalvelut

Kehityspalvelut luovat selkeän keinon Mäntsälän kunnan digitaalisuuden kehittämiseen pitkäjänteisesti. Tietohallinto on mukana Mäntsälän kunnan hankkeissa, joissa tietotekniikkaa tai tietoliikennettä käytetään osana toimintaa. Tietohallinto vastaa siitä, että jokaisen eri hankkeen osan suunnittelu, hankinta ja käyttöönotto toimivat osana Mäntsälän kunnan tietohallintoympäristöä.

1. Mäntsälän kunnan ICT-ympäristö
2. Toimialojen ja yhtiöiden tarpeet sekä kehityshankkeiden projektointi
3. Rakennus- ja infrahankkeet
4. Kuntalaisten digitaaliset palvelut
5. Tietoturva ja tietosuojat
6. Tietotekniikan osaamisen hallinta, viestintä ja koulutus

3.4 Tietohallinnon asema organisaatiossa

Jotta tietohallinto kykenee parantamaan palveluaan, sekä toteuttamaan strategiaa tulee tietohallinto kuvata organisaatiossa. Tietohallinnon asema organisaatiossa tulee olla sen kaltainen, että toimialat ovat paitsi motivoituneita mutta myös velvollisia ottamaan tietohallinnon mukaan hankkeisiin, joissa tietotekniikkaa on. Tietohallinnon tulee olla yhdistävä tekijä jokaiselle toimialalle. Nykyisin julkisessa hallinnossa tietohallinto on nostettu johtoryhmätasoisesti toiminnaksi ja tehtäväksi.

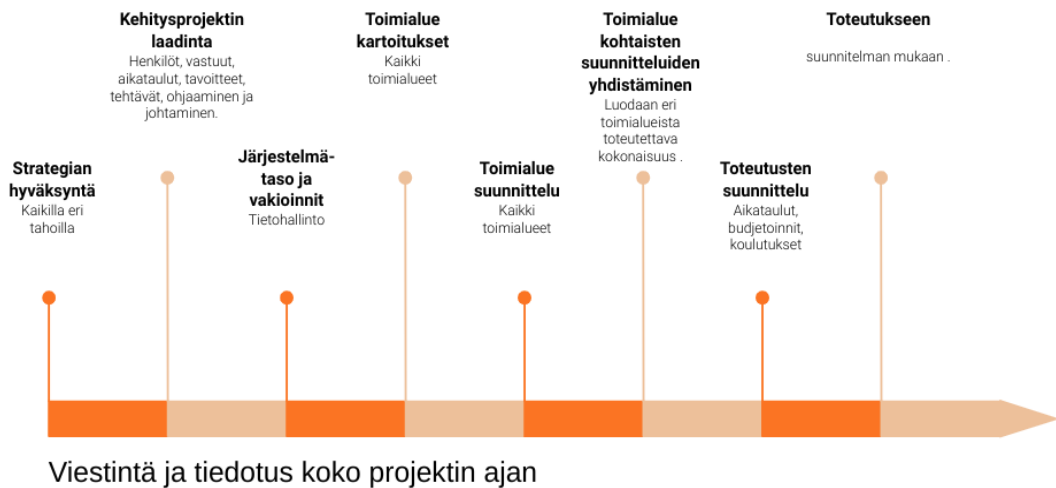
4. Tietohallintostrategia käytännössä

4.1 Strategian toimeenpano

Tietohallintostrategian toimeenpano esitetään strategiassa otsikkotasolla. Toimeenpano jakautuu osiksi kehityssuunnitelmaan jossa jokainen kohta suunnitellaan erikseen ja aikataulutetaan. Jokaiselle kehityssuunnitelman osalle laaditaan esitys vaikuttavuudesta, kustannuksista ja kustannusvaikutuksista.

Kehityssuunnitelma koskee tietohallinnon toimintoja ja jokaista toimialaa erikseen.

Tietohallinnon ja jokaisen toimialan tietotekniset prosessit, toimintaohjeet, palvelut ja muut tarvittavat tiedot kuvataan ARC -prosessipalveluun. Lisäksi ARC -prosessipalveluun kuvataan kehityssuunnitelma ja siihen liittyvät hankkeet. ARC-prosessipalvelu kokoaa kaikki tiedot yhteen paikkaan ja luo selkeän paikan, jossa kehityksen edistymistä voidaan seurata.

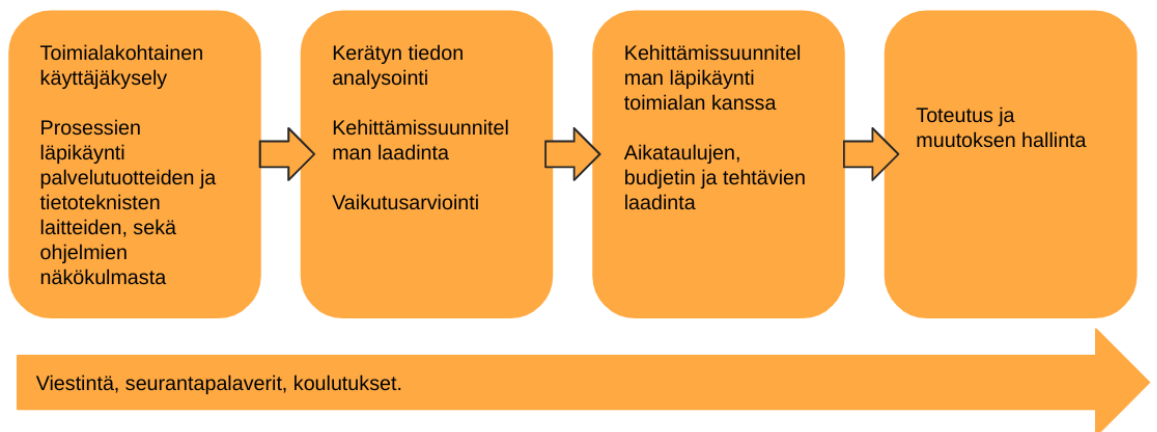

Strategian jalkautuksessa luodaan Mäntsälän tietohallinnolle selkeät ja prosessoidut palvelut, laitekanta, ohjelmistot, palvelut ja vakiointi, sekä toimintaprosessit eri toimijoiden välillä. Lisäksi suunnitellaan viestintä, koulutukset ja tiedonjako.

Yhdessä jokaisen toimialan kanssa erikseen tietohallinto käynnistää kartoitus ja kehitysprojektin.

Kun tarvittavat tiedot on kerätty, laaditaan toimenpidesuunnitelma, aikataulut, vaikutusarviointi, budjetointi ja kustannusvaikutukset.

Jokaisen toimialueen tietotekniset prosessit kuvataan ARC -prosessipalveluun.

4.2 Tietohallintostrategian pilottiprojekti

Pilottiprojektina tulee toimimaan taloushallinto. Taloushallinto on perustanut kehitysprojektin, jossa pyritään vaikuttamaan laskutuksen ja laskujen määrään. Tällä pyritään vähentämään suoraan kustannuksia ja työn määrää.

Pilotin avulla luodaan prosessointimalli ja vakio, jota noudatetaan myös muilla toimialoilla.

5. Meidän Mäntsälä projekti

“Meidän Mäntsälä” on digitalisointi -projekti jossa kootaan kaikkien eri toimialueiden palvelut yhdeksi selkeäksi palvelukartaksi kuntalaisten saataville. Palvelut saavutetaan yhden selkeän Mäntsälän kunnan sivuston tai vastaavan kautta.

“Meidän Mäntsälä” projekti luo kuntalaisille helpon, vaivattoman ja matalan kynnyksen keinon ottaa käyttöön sähköisiä palveluita.

“Meidän Mäntsälä” viestitään ja koulutetaan erillisen suunnitelman mukaan työntekijöille ja kuntalaisille ja se on osa kunnan hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen ohjelmaa.

6. Tietohallinnon toiminta ja seuranta

6.1 Johtoryhmä sekä projektiryhmät

Tietohallinnon toimintasuunnitelman toteutumista arvioi valitaan tietohallintoryhmä, joka kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Lisäksi perustetaan toimialojen kanssa tarvittavat projektiryhmät käytäntöön viennin ajaksi. Toimialojen johtoryhmien tulee seurata etenemistä säännöllisesti. Seuranta järjestetään yhdessä ulkoisen palvelutuottajan kanssa säännöllisesti osana tietohallintoryhmän toimintaa.

6.2 Toiminnan muut mittarit

Strategian toteutumista mitataan seuraavilla mittareilla:

Työntekijöiden tyytyväisyys.

- Mitataan kyselyllä kaksi kertaa vuodessa ja “pulssilla” kerran viikossa.
- Kuntalaisten tyytyväisyys. Kerran vuodessa tehtävä kysely.
- Tietohallinnon toiminnan kustannukset.
- Kehitysprojektien eteneminen aikataulun ja tavoitteen mukaan.
- Toimialojen kustannusten kehitys tietotekniikassa.
- Toimialojen toiminnan muut kustannukset.

6.3 Laskennalliset hyödyt

Laskennallisilla hyödyillä tarkoitetaan hyötyjä, jotka voidaan osoittaa aukottomasti säästöinä tai tuottona. Laskennalliset hyödyt tulevat esimerkiksi karsimalla päällekkäisiä sovelluslisenssejä.

Laskennalliset hyödyt laaditaan erikseen osana jokaisen projektin vaikuttavuus-selvitystä. Laskennalliset hyödyt eivät kumuloidu ainoastaan tietohallintoon vaan työn tuottavuus kehittyy myös eri toimialoilla.

6.4 Mitattavat hyödyt

Mitattavat hyödyt ovat hyötyjä, jotka tuottavat osaltaan säästöjä ja tehokkuutta joita ei voida suoraan osoittaa. Tällainen on esimerkiksi työhyvinvointi. Tietohallintostrategian pohjalta tehtävä kehitys nostaa henkilöstön työssä viihtyvyyttä ja tehokkuutta. Tietohallintostrategian tavoitteena on nostaa henkilöiden tietämystä, kuinka tietotekniikka tukee työtä.

7. Tietohallintostrategian hyväksyntä ja päivittäminen

Tietohallintostrategia käsitellään kunnan tietohallintoryhmässä ja hyväksytetään kunnanhallituksessa.

Tietohallintostrategian sisällön ajantasaisuutta tulee tarkastaa kerran vuodessa. Lisäksi tarkastuksia voidaan tehdä silloin kun esimerkiksi voimaan astuu uusi hallitusohjelma tai vastaava asiakirja. Strategian toteutumista arvioidaan ja raportoidaan kunnan osavuosisikatsauksissa ja kunnan johtoryhmässä säännönmukaisesti osana toiminnan ja talouden seurantaa.